

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Светлозар Петков Вацов
професор във ФТН на ШУ „Епископ Константин Преславски”
за дисертационния труд на *Ина Валериева Дикова*
на тема „**Стратегическо управление на човешките ресурси
в общообразователни училища**“
за присъждане на образователната и научна степен „доктор“
по научната специалност 1.1. Теория и управление на образованието
Научен ръководител: проф. д-р Динко Господинов

1. Кратки биографични данни за докторанта

Ина Валериева Дикова е завършила Софийския университет „Св. Климент Охридски“ - бакалавър по *География* и магистър по *Педагогика* (в магистърска програма *Съвременни образователни технологии*). Владее на добро ниво френски и английски език. Притежава добри организационни и социални умения.

Води семинарни упражнения по дисциплините „Училищно законодателство“ и „Образователна политика и законодателство“.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Дисертационният труд е на актуална, дисертабилна и значима за образованието тема. Той е с обем 223 страници, от които 210 страници са текст и 13 страници - приложения

Целта на дисертацията е да се проучат теоретичните аспекти на стратегическото управление на човешките ресурси в училище, неговото реализиране в училищната управленска практика и да се разработи модел за неговото усъвършенстване.:

Трудът е структуриран в увод, четири глави, заключение, библиография и приложения.

В *увода* са посочени обектът и предметът на разработката, формулирани са хипотезите и са посочени методите на изследване.

В *първа глава* „*Същност на стратегическото управление на човешките ресурси*“ е направен преглед на литературата по отношение на теоретичните основи, оказващи влияние върху СУЧР. изяснена е същността на СУЧР, появяващо се като резултат от повишаване на професионалната зрялост и задълбочаването на значението на човешките ресурси за постигането на дългосрочните цели на организацията. Направен е кратък исторически обзор на възникването му от ерата на индустриалните отношения до наши дни. Представени са и някои от най-съществените разлики между управлението на персонала и УЧР, както и между УЧР и СУЧР. Изведени са и основните характеристики на УЧР и СУЧР в училищните организации.

Във *втора глава* „*Модели на стратегическо управление на човешките ресурси*“ са разгледани и описани съществуващите в специализираната литература модели на СУЧР. Посочва се, че всички разгледани модели могат да бъдат приложени и в училищното управление, отчитайки специфичния контекст на училището.

Трета глава „*Теоретични аспекти на СУЧР в училище*“ разкрива необходимостта от СУЧР в училище, теоретичните аспекти на СУЧР в училищното образование и приложението на СУЧР в системата на българското училищно образование. Направен е извод, че прилагането на СУЧР в българското училище е необходимо и с оглед успешното изпълнение на функциите на директора като орган за управление и контрол.

Четвърта глава „Модел за СУЧР в училище. Резултати от емпиричното изследване“ представя резултатите от емпиричното изследване и модела за СУЧР в училище. Предложена е примерна програма за краткосрочен курс с директори и заместник-директори на училища по стратегическо управление на човешките ресурси в училище.

В *заключението* се посочва, че проведеното изследване потвърждава значимостта и актуалността на разглежданата тема и се правят изводи, които са подходящо обобщение на резултатите от дисертационния труд.

Библиографията включва 112 заглавия, от които 27 са на български език и 85 - на английски език. Литературният обзор показва задълбоченото и прецизно познаване на изследваната проблематика от автора.

3. Научни приноси на дисертацията

Приемам приносите, описани в автореферата, а именно:

1. Проучени са моделите за стратегическо управление на човешките ресурси и са набелязани възможностите за тяхното прилагане в училищното управление.

2. Изведени са характеристики на управлението на човешките ресурси и стратегическото управление на човешките ресурси в училище.

3. На основата на проведеното емпирично изследване е изяснено прилагането на стратегическото управление на човешките ресурси в общообразователните училища в страната.

4. Разработен е авторски модел за стратегическо управление на човешките ресурси в общообразователни училища.

Предложената рамка за разработване и прилагане на стратегия по УЧР в училище, както и примерната програма за краткосрочен курс с техните директори и заместник-директори, формират градивните елементи, които училището трябва да изгради, за да може да управлява стратегически човешките си ресурси.

Изследването може да бъде полезно за оптимизиране на процеса на управление на училищата.. Приложимостта на получените резултати и приноси е безспорна. Те ще представляват интерес и ще са полезни на всички работещи в областта на образованието.

4. Преценка на публикациите по дисертационния труд

По темата на дисертационния труд има 6 (една от които в съавторство) излезли от печат публикации в научни издания. Те дават ясна представа за получените резултати и осигуряват необходимата публичност на научните приноси и авторските претенции, като по обем и съдържание отговарят на минималните национални критерии за присъждане на образователната и научна степен „доктор”.

5. Автореферат

Авторефератът е на 71 страници и съдържа основните резултати, получени в дисертационния труд. Той отразява достатъчно пълно неговото съдържание и основните приноси на дисертанта. Авторефератът дава необходимата представа за изследваните проблеми и получените резултати.

6. Критични бележки и препоръки

Нямам критични бележки към представения труд. Някои езикови неточности и допуснати технически грешки и повторения не омаловажават получените резултати и научни приноси. Въпросът ми към докторанта е: „Защо темата е ограничена до общообразователните училища и не е ли приложим предлаганият модел и за останалите образователни институции?”

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд показва, че докторантът Ина Валериева Дикова притежава задълбочени теоретични знания по научната специалност *Теория и управление на образованието*, като демонстрира качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване. Той съдържа научно-приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“.

Поради гореизложеното, давам своята **положителна оценка** за проведеното изследване и **предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор“** на Ина Валериева Дикова в област на висше образование: 1. Педагогически науки, професионално направление 1.1. Теория и управление на образованието.

27. 05. 2021 г.

Член на научното жури:

/проф. д-р Светлозар Вачев/

